

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za izjemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 60 lir. Plača in toti se v Ljubljani.

Casopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 28. Tel. 26.52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-41. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.963.

Izha... vsak teden... in peti...

Liubiana, torek 4. aprila 1944

Preis - Cena L 0'80

Socialna pomoč namesto Zimske pomoči

Ker je bila »Zimska pomoč« priklicana v življenje meseca novembra 1943, kakor že samo ime pove, določena za omiljenje socialne bede v vseh oblikah v zimskih mesecih,

odrejam:

»Zimska pomoč« preneha poslovati z dnem 31. marca 1944, izvzemši posle, ki so v zvezi z njevo likvidacijo; poročilo o svojem delovanju kakor tudi o dohodkih in izdatkih ter o prebitku v denarju in blagu sestavi do 30. aprila 1944; poročilo se bo dalo javnosti na razpolago v časopisu.

Vse posle »Zimske pomoči« kakor tudi njene terjatve in obveznosti prevzame »Socialna pomoč«, ki prične poslovati s 1. aprilom 1944 z osebjem in sredstvi preostale »Zimske pomoči«.

»Socialna pomoč« se kot javna skrbstvena ustanova vključuje v organizacijo skrbstvenih zavodov, stojičih pod vodstvom in nadzorom »Pokrajinskega podpornega zavoda«.

Knjižno tombolo, ki jo je »Zimska pomoč« s tolikim izgledom na uspeh zasnovala, bo sama »Zimska pomoč« tudi izvedla do kraja, zaradi česar se organu »Zimske pomoči«, določenemu za izvršitev teh poslov, stavlja na razpolago osebje in sredstva, dokler in kolikor bodo potrebna. Edino-le ta akcija se pod nazivom »Zimska pomoč« še vodi do njenega zaključka junija 1944, in sicer pod vodstvom in nadzorom »Socialne pomoči«.

Ljubljana, 30. marca 1944.

Prezident Div. general:

Rupnik s. r.

Poziv za oddajo pnevmatik

V smislu naredbe šefa pokrajinske uprave VIII. št. 1153/2 z dne 17. marca 1944, (Sl. list št. 39/20 ex 1944) se morajo oddati dne 5. aprila med 13. in 18. uro pnevmatike (plašči in zračnice) velikosti 4.00x15, 4.50x15, 5.00x15 in 5.50x15.

Oddajo se tudi pnevmatike od vozil, ki so bila osigurana (rezervirana — »sichergestellt«) po Viš. SS in policijskem vodji v XVIII. obrambnem okrožju — vodilni štab za pobiranje tolp.

Kraj oddaje: »Javna skladišča«, Ljubljana, Ciril Metodova (bivša Tyrševa) št. 33, skladišče št. 10.

Za pnevmatike drugih dimenzij bodo sledili shčni pozivi.

Informacije o telefonskih naročnikih in prijave medkrajnih pogovorov

V sedaj veljavnem telefonskem imeniku je na naslovni strani objavljeno, da je treba medkrajne pogovore prijavit na štev. »0«, informacije o naslovih in štev. telefonskih naročnikov pa se dobe na štev. 9. Ker sta sedaj obe ti številki ukinjeni, bo treba od 1. aprila 1944 dalje medkrajne pogovore prijavit na št. 4500 ali 4600. Na teh številkah se bodo od 1. IV. dobile tudi informacije o naslovih in številkah telefonskih naročnikov v Ljubljani.

Nove kmetijske cene na Bolgarskem

Ministrski predsednik Božilov je naznanil nove cene za kmetijske pridelke. Vse cene so se zvišale. Tako za semena sončnic od 8 na

Konec svetovnih kartelov

Tako glede proizvodnje ko glede potrošnje so se med to vojno temeljito spremenili pogoji, na katerih je bila sezidana monopolna vlada svetovnih kartelov. Ti so interese proizvajalcev vedno zastopali le enostransko in v ta namen ustanovili daleč segajoče organizacije, da bi dosegli na čim višji višini stabilizacijo cen s pomočjo čim bolj nizko postavljene ponudbe. Večina teh za kartele značilnih restriktivskih dogovorov je bila sklenjena brez državne intervencije, tako karteli za baker, svinec, jeklo in dušik. Najbolj obsežni takšni omejevalni dogovori, ki so že imeli značaj svetovnih monopolov (kakor za kositer, sladkor, čaj in kavčuk) pa so se sklenili s sklepi proizvajalnih držav ali vsaj pod njihovo patrono. Zaradi lege teh surovinskih ležišč in predvojnih političnih mej je prevladoval v vseh teh kartelih angleški vpliv. Iz tega so nastale razne napetosti z največjim potrošnikom teh surovin, z USA, ki so se le nerade uklonile diktatu cen od Anglije vplivanih kartelov.

Z novo ureditvijo na Daljnem vzhodu so nastale globoko segajoče spremembe v pogojih za svetovne kartele, ker se je najbogatejša zakladnica teh surovin odtegnila vplivu anglosaških sil. Tako pripada sedaj Japonski 95% proizvodnje naravnega kavčuka in 70 odst. proizvodnje kositra. Poleg tega je treba upoštevati, da so se vključile med proizvajalne države tudi nove države s proizvajanjem umetnega kavčuka. Na drugi strani pa je zaradi oboroževanja potrošnja silno narasla, da v nekaterih primerih presega mirnodobsko za večkratno. Vsaka restrikcija proizvodnje je zato postala odveč. Da bi se preprečilo umetno zniževanje ponudbe tega blaga, so na oborožitvi interesirane države eksportne kvote vseh proizvajalnih držav tako visoko določile, da je postal uvoz tega blaga dejansko prost.

Hkrati s padanjem materialnih pogojev za nadaljnji obstoj svetovnih kartelov pa se opaža v anglosaškem svetu tudi sprememba načelnega mišljenja glede kartelov. Zlasti spravljajo na dan to vprašanje USA, ki so bile pri večini svetovnih kartelov potisnjene v ozadje. Že v jeseni 1942. je očital »New York Times«, da tudi samo teoretično podaljšanje restriktivskega dogovora glede kositra nasprotuje načelom Atlantske karte. S tem povzročena časopisna kampanja je napotila namestnika ministrskega predsednika majorja Attleja, da je v decembru 1942 v odgovoru na neko interpelacijo izjavil, da se bodo morali v bodoče vsi mednarodni dogovori glede blagovnih dobav, pa naj so bili sklenjeni med zasebnimi industrijskimi skupinami ali med državami proučiti, če so v skladu z Atlantsko karto in Mutual Aig Agreementom. Kasneje so se Angleži še bolj približali ameriškemu stališču in se na konferenci v Hot Springsu izjavili proti predvojni praksi omejevanja ponudbe, ki je pomenila nezazelen eksperiment. Po vojni naj bi tvorila podlago za pravo regulacijo,

13, za bombaž od 120 na 200, za fižol od 10 na 13, za ovčje mleko od 11 na 15 levov za kg. Cena za volno še ni določena.

jo moči splošna ekspanzijska politika, restrikcije pa naj bi se omejile na primere, ko bi bila restrikcija potrebna samo zato, da bi se povečala ponudba bolj potrebnega blaga. Ta sprememba v naziranju pa ni nastala, ker bi se Angleži odmaknili od ortodoksnega liberalizma, ki opravičuje brez ozira na nacionalne interese vse ukrepe zasebnega gospodarstva za zvišanje dobička, temveč iz spoštovanja pred bolj mogočnim zaveznikom, ki je ustanovil na mestu kartelov zavezniške gospodarske organe, ki naj bi prenesli težišče vodenja najvažnejših svetovnih trgov na drugo stran Atlantika. Že sedaj prevladujejo v uradih za surovine, ki imajo svoje centrale večinoma v USA, ameriški interesi. Da se Anglija zaveda svoje poslabšane pozicije v mednarodnem surovinskem gospodarstvu, se vidi iz izjave ministra lorda Wooltona o mednarodnih kartelih, da si želi njegova vlada tekoče nadzorstvo nad vsemi dogovori o dobavih surovin in tudi od USA vodenih organizacij. Washington na to željo še ni odgovoril, pač pa skuša odstraniti s protitrustskim zakonom še zadnje ostanke od Anglije vodenih mednarodnih kartelnih organizacij.

Ker so mednarodni karteli izgubili svojo podlago, je zanimivo vprašanje, kako so se kartelni dogovori formalnopravno prilagodili novemu položaju. Dogovor glede kavčuka, ki je po petletnem roku 31. dec. 1943. potekel, sta podaljšali angleška in nizozemska vlada v emigraciji za 4 mesece. To podaljšanje ima ta namen, da se pripravi reorganizacija gospodarstva s kavčukom in bo imel glavni or-

gan za restrikcijo samo še to nalogo, da zbira statistični in drugi potrebni material za gospodarstvo. Nič več pa ne bo imel ta organ pooblastil glede določanja proizvodnje in izvoza kavčuka. Značilna je izjava obeh vlad, da morejo biti v odboru zastopane vse vlade, ki so zainteresirane v vprašanih proizvodnji in potrošnji kavčuka, kar treba smatrati kot upoštevane ameriških želj.

Podoben razkroj se opaža tudi pri kartelu kositra. Ko se je 1. III. 1931. uveljavila restrikcija glede kositra, je imela Vel. Britanija v novo ustanovljenem kartelu že premoč, obvladujoč položaj pa ji je pripadal po begu emigrantske vlade v London. To pozicijo so dali Angleži Amerikancem dostikrat občutiti. Čeprav je po izgubi Malaje, Nizozemske Indije, Sijama in Indokine izgubil kartel kositra več ko 70 odstotkov restringirane proizvodnje, je vendar skušal v Londonu bivajoči restriktivski odbor še ohraniti fikcijo, da obstoja kartel še nadalje. Končno pa so le spoznali, da ta fikcija nima smisla, toda mednarodni kartelni dogovor glede kositra so navzlic temu podaljšali še za pet let. Isto velja tudi za kartelna dogovora o sladkorju in čaju, ki sta enako bila podaljšana.

Vojna je odvzela svetovnim kartelom osnovo. Kako se bo po vojni na novo zgradilo surovinsko gospodarstvo sveta, se danes še ne more reči. Da pa se je doba od Angležev obvladanih svetovnih monopolov za vedno nehala, je za vsakega objektivnega opazovalca svetovnega položaja izven dvoma.

(Po »N. Wiener Tagblattu«.)

Nakazila tkanin in obutve -- poiasnila

Na vprašanje mestnega preskrbovalnega urada ljubljanskega se v predmetni zadevi tole pojasnjuje:

1. Tabela točk za tkanine in obutev je priobčena v »Službenem listu« z uredbo št. 203 o porazdeljevanju tekstilnih izdelkov in o oblačilni nakaznici z dne 1. novembra 1942, Sl. l. 375/89. Preračunska tabela, koliko točk je treba za celotno obleko ali dele oblek, pa je bila priložena okrožnici VIII, št. 4487/3 z dne 18. novembra 1943. Predpis te tabele se prilaga.

Iz uvodno označene tabele sledi, da so različne točke predpisane za obutev, ki je izdelana v celoti iz usnja, in drugačne točke za one, ki so v celoti ali delno izdelane iz druge tvari. Glede ortopedičnih čevljev je pod VII, t. 13 predpisano samo 40 točk za odrasle in ustrezno manj za otroke.

2. Potreba prosilca se presoja prvenstveno po navodilih, izdanih z okrožnico VIII. št. 4487/2 z dne 5. novembra 1943. K temu dodatno naj se upošteva, da imajo prednost pri nabavi nove obutve ali tkanine oni, ki jo rabijo za delo na prostem oz. vohbe za telesno delo. Število izdanih nabavnic ne sme prekoračiti onega, ki je določeno po razpoložljivi količini blaga oz. obutve.

Kakor je sicer postopati z oblačilno nakaznico, je razen iz uvodno označene uredbe natančneje

razvidno iz uredbe št. 144 o racinirani prodaji tekstilnih izdelkov in obutve z dne 8. novembra 1941, Sl. l. št. 512/90. Iz čl. 4 te uredbe tudi sledi, da se smatra za odraslega, kdor doseže 15. leto starosti, za novorojenčka velja otrok do dovršenega 1. leta, predpisi o otroških nakaznicah pa veljajo za čas od dovršenega 1. do dovršenega 4. leta.

Na nabavnico ima pravico, kdor v dotični občini stalno biva (domicilira). Vseeno je, v katerem kraju je bila oblačilna nakaznica izdana, pogoj je samo, da je veljavna po tuveljavnih predpisih. Prošnja za nabavnico se mora vložiti samo pri pristojni občini domovališča. Kako je postopati s prošnjo za nabavnico, je v gori označenih navodilih izščno pojasnjeno. Brez predložitve kartotečnega lista se ne sme izdati nobena nabavnica. Seveda pa se pri izdaji nabavnice poberejo točke oblačilne nakaznice in nalepijo na dvojni nabavnice. Nadaljnji postopek je zadostno označen v izdanih navodilih; kolikor bi bilo še potrebno kakšno tolmačenje, se je pri tem ozirati na analogne predpise o živilskih nakaznicah.

3. Na vprašanje ali se sme invalidom, ki ne potrebujejo ortopedskih čevljev, nakazovati nakup čevljev v protezni delavnici, se pojasnjuje, da sicer načelnega zadruška zoper to prakso ni, vendar naj se to vrši samo, če je dotičnika

že dosedaj oskrbovala s čevlji protezna delavnica.

PRERAČUNSKA TABELA

moška cela obleka, širina 140—150 cm:

teža blaga g	točk za 1 m	dolžina za 1 m	skupaj
301—400	17	3.20	54
401—600	22	3.20	70
nad 600	26	3.20	83

moški suknjič:

301—400	17	1.60	27
401—600	22	1.60	35
nad 600	26	1.60	42

moški telovnik:

301—400	17	0.40	7
401—600	22	0.40	9
nad 600	26	0.40	10

moške dolge hlače:

301—400	17	1.20	20
401—600	22	1.20	26
nad 600	26	1.20	31

moške pumparice:

301—400	17	1.40	24
401—600	22	1.40	31
nad 600	26	1.40	36

moški kratki suknjič:

301—400	17	2.00	34
401—600	22	2.00	44
nad 600	22	2.00	52

moška suknja ali površnik:

nad 600	26	2.70	70
---------	----	------	----

ženski površnik, plašč ali kostum, širina 130 cm:

301—400	17	3.00	51
401—600	22	3.00	66
nad 600	26	3.00	78

ženska obleka v enem kosu, širine 70 cm:

101—150	7	5.00	35
151—200	9	5.00	45
201—250	11	5.00	55
251—300	13	5.00	65

ženska obleka v enem kosu, širine 95—100 cm:

101—150	7	3.50	25
151—200	9	3.50	32
201—250	11	3.50	39
251—300	13	3.50	45

ženska obleka v enem kosu, širine 130 cm:

101—150	7	2.50	18
151—200	9	2.50	23
201—250	11	2.50	28
251—300	13	2.50	33

krilo, širine 70 ali 90 cm:

301—400	17	1.50	26
401—600	22	1.50	33
nad 600	26	1.50	39

krilo, širine 130 cm:

301—400	17	0.80	14
401—600	22	0.80	18
nad 600	26	0.80	21

ženska jopica, širine 70 cm:

301—400	17	3.25	55
401—600	22	3.25	72
nad 600	26	3.25	85

ženska jopica, širine 90—100 cm:

301—400	17	2.50	43
401—600	22	2.50	55
nad 600	26	2.50	65

ženska jopica, širine 130 cm:

301—400	17	1.75	30
401—600	22	1.75	39
nad 600	26	1.75	46

za deške in dekliske obleke:

velja naslednje število točk: za otroke od 12 do 15 let 10% manj od števila točk za odrasle, za otroke od 9 do 11 let 20% manj od števila točk za odrasle, za otroke od 6 do 8 let 30% manj od števila točk za odrasle.

Poziv trgovcem z modnim in galanterijskim blagom

Opozarjamo trgovce z modnim in galanterijskim blagom na poziv, objavljen v zadnji številki Trgovskega lista, da nujno javijo število neizrabljenih točk za pletenine, nogavice in konfekcionirano perilo. Kdor še ni prijavil, naj to stori nujno, ker se na poznejše prijave ne bo oziralo.

Združenje trgovcev.

Oddaja naročilnic Prevodu

Vsak trgovec naj sprejme od svojega potrošnika naročilnice, jih spne po gospodinjstvih in napiše na zunanjo stran ime in naslov glavarja družine. Te svežnje naj uredi po abecednem redu tako, kot je sestavljen stalni seznam njegovih potrošnikov. Novi priglasenci, ki jih je vpisal Prevod, naj se priključijo na koncu. Tako urejene naročilnice je oddati najkasneje do 10. aprila 1944 v papirnati vrečki, na kateri naj napiše število posameznih naročilnic, ki so v vrečici. Vrečice je oddati pri Prevodu, Novi trg 4-II, soba 14.

Strogo se naroča, da sprejemajo trgovci naročilnice le od onih odjemalcev, ki so pri njih priglašeni. Ne bodo priznane oddane naročilnice potrošnikov, ki niso vpisani v seznam trgovca, ki je naročilnice oddal. Da pa ne bo potrošnik ostal brez racioniranega blaga, ki mu pripade na živilsko nakaznico, naj trgovci dobro pazijo, ali je potrošnik, ki mu oddaja naročilnice, vpisan v njegovem seznamu ali ne. Ako ni, naj ga napoti na Prevod, Novi trg 4-II, da se ugotovi, pri katerem trgovcu je vpisan, odnosno, da se ga na novo vpiše. Ponovno se poudarja, da je le tak postopek pravilen.

Podporni boni

Socialne pomoči Vrhovnega komisarja (Soziales Hilfswerk des Obersten Kommissars). Trgovci, ki so predložili bone Združenju trgovcev, naj takoj dvignejo v pisarni Združenja pripadajoče jim zneske.

Trgovci, ki so dobavili blago na bone »Socialna pomoč Vrhovnega komisarja« (Soziales Hilfswerk des Obersten Kommissars), naj predložijo bone najkasneje do dne 7. t. m. Združenju trgovcev.

† Josip Mahnič

Ljubljeni družini je ugrabila smrt trgovca g. Josipa Mahniča, ki je vodil svojo trgovino z mešanim blagom na Zaloški cesti.

Pokojnemu blag spomin, njegovih rodbini pa naše iskreno sožalje!

Naredba o spremembi zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv

Na podstavi §§ 4, 10 in 39 zakona o pokojninskem zavarovanju z dne 30. oktobra 1933, Sl. list 65/7 iz leta 1934 in na podlagi čl. 1. naredbe o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. sept. 1943, št. 4 Sl. list 273/86 iz leta 1943 je izdal šef pokrajinske uprave prezident div. general Rupnik naslednjo naredbo:

Čl. 1. — Plačilnim razredom po § 4, odstavek 2, zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv v besedilu čl. 7 naredbe Visokega komisarja za ljubljansko pokrajino z dne 16. julija 1942, št. 150, Sl. list 280/59 se dodajata XI. in XII. plačilni razred, plačilni razred X pa se dopolni, pri čemer se dejanski letni prejemki in letni zavarovani prejemki razdelijo naslednje:

Plač. razr.	Mesečno v lirah	služ bodajalec (prej)	nameščenec (prej)
I.	30.—	30.— (30.—)	—
II.	45.—	45.— (45.—)	—
III.	60.—	60.— (57.—)	(3.—)
IV.	90.—	78.— (72.—)	12.— (18.—)
V.	120.—	98.— (85.—)	27.— (35.—)
VI.	150.—	105.— (95.—)	45.— (55.—)
VII.	180.—	115.— (105.—)	65.— (75.—)
VIII.	210.—	125.— (115.—)	85.— (95.—)
IX.	240.—	135.— (125.—)	105.— (115.—)
X.	270.—	145.— (135.—)	125.— (135.—)
XI.	300.—	155.—	145.—
XII.	330.—	165.—	165.—

Čl. 3. — Invalidskim rentam v § 10, zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv v besedilu čl. 10. naredbe Visokega komisarja z dne 16. julija 1942 se dodaja po besedilu: »X. 5400.—... 20.150«, naslednje besedilo:

Plačilni razred	A	B	C	D
XI.	6000	9000	450	22.500
XII.	6600	9900	495	27.750

A = osnovna renta po 60 mesecih zavarovanja letno.

Plačilni razred	letni zavarovani prejemki	Če bi bilo zavarovanje ves čas v istem razredu izvedeno, po zavarovalnih letih
XI.	30.000.—	9.000.— 12.000.— 18.000.— 30.000.— 33.333.—
XII.	33.000.—	9.900.— 13.200.— 19.800.— 33.000.— 36.667.—

Čl. 5. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu šefa Ljubljanske pokrajine z obvezno močjo od 1. januarja 1944.

Poziv službodajalcem

Pokojninski zavod za nameščenecv v Ljubljani poziva službodajalce, da takoj pisмено prijavijo točne službene prejemke vseh onih nameščenecv, ki so od 1. januarja 1944. ali od kasnejšega datuma uvrščeni v X. plačilnem razredu. Službene prejemke v letnem znesku 25.201 liro in več je treba navesti točno po njihovi vrsti in višini, upoštevati je treba poleg rednih prejemkov v denarju tudi eventualno božično ali novoletno nagrado, bilančino, provizijo, tantijemo ter deputate v naravi. Ti podatki so potrebni zaradi nove uvrstitve v X., XI. in XII. plačilni razred po določbah nove razpredelnice plačilnih razredov v nameščenskem pokojninskem zavarovanju, ki velja od 1. januarja 1944. dalje.

XII. plačilni razred, plačilni razred X pa se dopolni, pri čemer se dejanski letni prejemki in letni zavarovani prejemki razdelijo naslednje:

Letni dejanski prejemki lir	Letni zavarovani prejemki lir
X. 25.201 do 28.200	27.000
XI. 28.201 do 31.200	30.000
XII. 31.201 in več	33.000

Čl. 2. — § 39., odst. 4., zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv v besedilu čl. 8 naredbe Visokega komisarja z dne 16. julija 1942 se spreminja in se glasi:

Od prispevka plača: B = Osnovna renta po 120 mesecih zavarovanja letno. C = Povečanje rente na leto po 120 mesecih zavarovanja. D = Najvišji znesek invalidske ali starostne rente po 40 letih zavarovanja letno. Čl. 4. — Členu 12. naredbe Vis. komisarja z dne 16. julija 1942. o rentah (vštevši draginjske doklade), se dodaja po besedilu: »X. 27.000.— — 30.000.—«, naslednje besedilo:

Čl. 4. — Členu 12. naredbe Vis. komisarja z dne 16. julija 1942. o rentah (vštevši draginjske doklade), se dodaja po besedilu: »X. 27.000.— — 30.000.—«, naslednje besedilo:

Čl. 4. — Členu 12. naredbe Vis. komisarja z dne 16. julija 1942. o rentah (vštevši draginjske doklade), se dodaja po besedilu: »X. 27.000.— — 30.000.—«, naslednje besedilo:

Čl. 4. — Členu 12. naredbe Vis. komisarja z dne 16. julija 1942. o rentah (vštevši draginjske doklade), se dodaja po besedilu: »X. 27.000.— — 30.000.—«, naslednje besedilo:

Iz švedskega brodarstva

Brodarski koncern Broström je dobil lani iz domačih ladjedelnic 7 novih tovornih parnikov. S temi vred je dal od začetka vojne v promet 24 novih parnikov. Vojne katastrofe so koncernu lani uničile 3, od začetka vojne do konca lanskega leta pa 28 ladij. Brodovje koncerna ima zdaj 54 ladij, v švedskih ladjedelnicah pa je naročenih še 17 novih plovilnih objektov.

Gostilničarški vestnik

Razdeljevanje sladkorja

Gostilničarska nabavljalna druga bo gostilnim podjetnikom, ki v tekočem mesecu pridejo pri nakazilu sladkorja v poštev, razdeljevala sladkor od četrtega dne 6. aprila 1944. naprej brez običajnega abecednega reda.

Sladkor morate dvigniti najpozneje do srede dne 12. t. m., ker sicer zapade. Sindikat gostilnih podjetnikov.

Gospodarske vesti

Površino z oljnatimi rastlinami obdelane zemlje v Nemčiji se je povečala od 5000 ha v l. 1933, na 450.000 ha v l. 1943. Letos se bo ta površina še povečala, ker bodo dobivali kmetovalci za gojitev oljnatih rastlin še posebne premije.

AEG je dosegla v zadnjem poslovnem letu (od 1. X. 1942 do 30. IX. 1943) približno 13 milijonov mark čistega dobička in bo izplačala zopet 5 odstotno dividendo.

V Sudetskem okrožju so se v letu 1933. gojile oljnatne rastline samo na 300 ha, lani pa se je ta površina povečala na 16.000 ha, letos pa se bo povečala na 20.000 ha.

Nemško-bolgarska tobačna pogajanja so se končala. Sklenilo se je zvišanje cene tobaka iz l. 1944. Istočasno so se uspešno končala tudi nemško-bolgarska pogajanja o izvozu bolgarskega vina v Nemčijo. Sklenilo se je, da se določi cena vina po alkoholni stopnji.

Italijanska filmska industrija se je preselila iz filmskega mesta Cinecitta pri Rimu v Benetke.

Snia Viscosa, vodilno podjetje italijanske industrije umetnih vlaken, bo izplačala za l. 1943. 10%eno dividendo proti 11%eni lani.

Hrvatske železnice so s 1. aprilom zvišale svoje tovarne tarife za 50%.

Devizna direkcija Hrvatske drž. banke sporoča, da je upravni svet sklenil zvišanje uvozne klirinške pristojbine od 3 na 5% ter najmanjšo pristojbino od 10 na 20 kun.

Hrvatske železniške blagovne tarife so s 1. aprilom zvišane za 50%. Če se označijo nemške železniške tarife s 100, potem znašajo železniške blagovne tarife v Madžarski 216, Slovaški 78, Romuniji 690, Hrvaški 297, Bolgarski 132 in Grčiji 1200.

V Zagrebu se je ustanovila d. d. »Betoce« z delniško glavnico 10 milijonov kun. Družba bo proizvajala in prodajala stavbeni material.

Zagrebska tvojnica papirja je imela v l. 1942. 0,6 milijona kun čistega dobička. Glavnica družbe znaša 10 milijonov kun, njene rezerve 9,2 milijona kun.

Madžarska trgovinska delegacija je prišla v Ankaru, da sklene novo madžarsko-turško trgovinsko in plačilno pogodbo, ker dosedanji potočeta koncem aprila.

Hrvatska družba Schenker d. d. v Zagrebu namerava zvišati svojo delniško glavnico od 3 na 10 milijonov kun.

Madžarska je v l. 1943. uvozila blaga za 1148 (l. 1942. za 923) milijonov pengő, izvozila pa za 1288 (1144) milijonov pengő. Po vrednosti se je torej povečal izvoz ko uvoz, ne pa po količini, ker je večja vrednost posledica višjih cen.

Vest nekaterih turških listov, da bi Turčija začasno ustavila izvoz v Madžarsko, se uradno ne potrjuje.

Vzorna razstava za žito in koruzo se je pred kratkim otvorila v Bratislavi.

V Romuniji izdelujejo 10letni načrt za elektrifikacijo dežele. Izkoristili naj bi se številni slapi, iz katerih bi

so moglo dobiti 1,6 milijarde kWh. Investicije za izvedbo tega načrta bi veljale 80 milijard lejev.

Proračun romunskih drž. železnice za l. 1943./44. izkazuje primanjkljaj v višini 5 milijard lejev, pa čeprav so se l. IV. 1943. železniške tarife zvišale za 100%. V še večji meri pa so narasle cene za material in mezde, v lanskem februarju.

»Teden gozda« priredi tudi letos bolgarsko kmetijsko ministrstvo in sicer od 2. do 6. aprila. Kjer je to le mogoče, naj se v tem tednu izvedejo manjše pogodbovalne akcije.

265 vagonov pešk sončnic je pripravljenih v nekem romunskem pristanišču. Od teh dobi Bolgarska 100 vagonov, 165 vagonov pa romunske tovarne za olje.

Bolgarsko kmetijsko ministrstvo je odredilo, da začne Zadruga in kmetijska banka takoj razdeljevati kmetovalcem modrogalice. Vsak kmet more poleg tega dobiti za vsak kg oddanega starega bakra 3 kg modre galice.

Svicaški carinski dohodki so v obeh prvih letošnjih mesecih znova nazadovali. V letošnjem februarju so dali 8,1, za 3,1 milijona fr. manj ko lanskem februarju.

28. švicarski vzorčni velesejem v Baslu bo od 22. aprila do 2. maja. Velesejem bo podal pregled tehnične industrije ter pokazal razvoj vsega gospodarskega dela Švice.

Pariska podzemna železnica je zvišala potniško tarifo v 1. razredu za 30, v 2. pa za 15 odstotkov.

Danska proizvodnja surovega masla je bila lani za 15% večja od predlanske. Proizvodnja sira pa se je povečala za 23 odstotkov.

Svedska tovarna krögljnih ležajev SKF je dosegla kljub velikim odpisom čist dobiček 24,05 milijona šved. kron in bo izplačala 24 odstotno dividendo.

Južnoafriška zlata proizvodnja je po izjavi južnoafriškega rudarskega ministra nazadovala za 1,322.200 unč, po vrednosti pa za 11,1 milijona funtov.

Dotrpel je naš dragi mož, oče, sin, brat in svak, gospod

Josip Mahnič
trgovec

Na zadnji poti ga bomo spremili v torek 4. t. m. ob pol 15. uri iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah.

Ljubljana, Senožec, 2. 4. 1944.

ŽALUJOČA SOPROGA S HČERKO in ostalo sorodstvo

Franciščanska ulica 3

JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova 3
Telefon št. 22-72.

KNJIGOVEZNICA
Liudske tiskarne

LJUBLJANA, Kopitarjeva ul. 6

a) Knjigoveški oddelek:
Vezava vseh vrst od preprostih do razkošnih

Zaloga poslovnih knjig in rastri-ranih papirjev za knjigovodstvo

b) Torbarski oddelek:
Izdelovanje kovčegov, potnih in damskih torbic, aktovk, listnic, denarnic in sličnih galanterijskih izdelkov

Solidno in priznano delo

PRIPOROČA SE TVRDKA

Jurčič S.

ŠPECERIJSKO IN KOLONIALNO BLAGO

Priporočā se:

A. JANEŠ

delikatesna trgovina
Ljubljana, Ulica 3. maja

KLOBČARNA "PAJK"

Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. — Zaloga klobukov. — Se priporoča

RUDOLF PAJK, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 38
Miklošičeva cesta št. 12 (Nasproti hotela Union)

VAN KAIT

Dr. Th. & G. BOHME
Ljubljana